

Hlas farnosti

ročník
XXXIII.
č. 4
25. 1. 2026

Informačný týždenník Rímskokatolíckej cirkvi, Farnosti Banská Bystrica – mesto

Pred 25 rokmi prinieslo ekumenické úsilie ovocie v podobe uznávania krstov medzi katolíkmi a evanjelikmi

Záver *Týždňa modlitieb za jednotu kresťanov* predstavuje každý rok vhodnú chvíľu na bilancovanie cesty, ktorú kresťanské spoločenstvá na Slovensku spoločne prešli. V aktuálnom období si katolíci a evanjelici augsburského vyznania pripomínajú dôležitý historický medzník – 25. výročie podpisu *Dohody o vzájomnom uznávaní krstu*. Táto dohoda, podpísaná 4. júna 2001 v kaplnke prezidentského paláca v Bratislave, predstavovala významný míľnik vzťahov medzi Katolíckou cirkvou obidvoch obradov a Evanjelickou cirkvou augsburského vyznania na Slovensku. Za katolícke spoločenstvo ju vtedy spečatil predseda Konferencie biskupov Slovenska Mons. František Tondra a za evanjelickú stranu generálny biskup Július Filo. Hoci neraz v ekumenických snahách chýba posun od teoretického uvažovania k praktickým krokom, práve tento dokument má hmatateľné dopady na život farností a cirkevných zborov, pretože oficiálne potvrdzuje, že krst udelený v jednej z týchto cirkví sa považuje za platný a v prípade konverzie sa neopakuje.

Tento významný krok v roku 2001 nebol izolovaným činom, ale plynule nadväzoval na širšie teologické zblíženie, ktoré v roku 2004 vystúpilo do popredia aj podpisom *Spoločného vyhlásenia k učeniu o ospravedlnení*. Podľa historických a teologických záznamov sa práve po podpise tohto dokumentu pred 25 rokmi naozaj vytvorilo lepšie prostredie a priestor ekumenický dialóg i praktickú spoluprácu. Neskoršie vyhlásenie o ospravedlnení vyriešilo kľúčové spory zo 16. storočia, keď potvrdilo, že kresťania sú zachránení jedine Božou milosťou skrze vieru v Ježiša Krista a nie na základe vlastných zásluh. Táto zhoda umožnila obom stranám uznať, že v základných otázkach spásy už niet rozporu. Dobré skutky sa odvtedy spoločne chápu nie ako prostriedok na „kúpenie“ spásy, ale ako vdáchná odpoveď na milosť, ktorú človek nezaslúžene dostáva od Boha.

Samotná dohoda o krste z roku 2001 stojí na šiestich základných bodoch, ktoré definujú spoločné vyznanie viery v trojjediného Boha: Otca, Syna a Ducha Svätého. Katolíci aj evanjelici sa v dokumente hlásia k Apoštolskému a Nicejsko-carhradskému vyznaniu viery, čím deklarujú teologickú jednotu v pohľade na Boha a Kristovo vykupiteľské dielo. Krst sa vníma ako sviatosť ustanovená Ježišom Kristom, ktorá skrze vodu a Ducha Svätého včleňuje človeka do Kristovho tela, ktorým je Cirkev. Vďaka krstu majú veriaci účasť na Pánovom živote, smrti a zmŕtvychvstaní, pričom sú očisťovaní od hriechov a obnovovaní v Duchu Svätom. Dokument jasne stanovuje, že *skrze milosť krstu* Boh robí človeka spravodlivým, čo je ústredný bod celého učenia o spásy.

Z hľadiska platnosti krstného obradu sa cirkvi dohodli na dvoch nevyhnutných podmienkach: k platnosti sa vyžaduje úmysel zhodujúci sa s Kristovým zámerom a použitie vody – ponorenie kandidáta alebo liatie vody na hlavu – spolu s trojičnou formulou. V rímskokatolíckom obrade sa pri krste hovorí „(Meno), ja ťa krstím v mene Otca i Syna i Ducha Svätého“, zatiaľ čo v evanjelickom znie formula „Z rozkazu Pána Ježiša Krista krstím ťa, (Meno), v meno trojjediného Boha: Otca, Syna a Ducha Svätého“. Hoci si cirkvi ostatné detaily obradu upravujú samostatne, podstata zostáva identická. Dôležitým konsenzom je aj uznanie teologickej opodstatnenosti krstu detí, čo vyjadruje vieru v nezaslúžený dar Božej milosti, ktorá predchádza akékoľvek ľudské rozhodnutie. Pri krste dospelých sa naopak vyžaduje osobné priznanie sa ku Kristovi, pričom v oboch prípadoch cirkvi preberajú zodpovednosť za ďalší rast viery pokrsteného skrze modlitbu a pastoračnú starostlivosť.

V praktickom živote veriacich sa toto uznanie prejavuje najcitelnejšie v téme konfesijne zmiešaných manželstiev, kde jeden z partnerov patrí ku katolíckemu a druhý k evanjelickému spoločenstvu. Kým v minulosti takéto situácie často sprevádzali nejasnosti alebo napätie, dohoda z

roku 2001 poskytla pevný právny a teologický rámec pre ich spolužitie. Manželia sú dnes vnímaní ako kresťania, ktorí sú už teraz spojení jedným krstom v jednom Kristovom tele, hoci ich cirkevné spoločenstvo ešte nie je úplné. To umožňuje rodinám budovať spoločný duchovný život založený na vzájomnej úcte a uznaní pravosti viery toho druhého. Ekumenizmus sa tak presúva z oficiálnych dokumentov priamo do domácností, kde sa spoločná modlitba a charitatívna služba stávajú prirodzeným svedectvom o Spasiteľovi, ktorý je hlavou Cirkvi.

Zásadný podiel na zmene ekumenického myslenia v Katolíckej cirkvi mal pontifikát svätého Jána Pavla II., ktorý svojím pôsobením rozprúdil dialóg a viedol k posunu od vnímania iných kresťanov ako „hostí“ k ich prijatiu ako „aktérov“ a spolupracovníkov na ceste k jednote. Prostredníctvom encykliky *Ut unum sint* a osobného nasadenia deklaroval, že hľadanie jednoty je pre kresťana neoddeliteľnou úlohou.

Na toto úsilie nadviazal aj pápež František dôrazom na synodalitu, ktorá je úzko prepojená s ekumenickým úsilím. Synodalita, chápaná ako spoločné kráčanie všetkých pokrstených, nie je o demokratickom rozhodovaní, ale o spoločnom počúvaní Ducha Svätého, ktorý rozpráva uprostred spoločenstva. Tento proces si vyžaduje aj takzvané *uzdravenie pamäti* – teda úsilie pozrieť sa pravdivo a nekonfrontačne na dejinné udalosti, ako bola reformácia či rekatolizácia. Cieľom je dosiahnuť jednotu v rozmanitosti, kde sa priznajú minulé omyly a budujú sa vzťahy založené na pravde, ktorá oslobodzuje. Katolíci sú dnes pozývaní vidieť dary iných kresťanských tradícií ako obohatenie pre celú Kristovu Cirkev.

Napriek dosiahnutým úspechom teologický dialóg pokračuje, pretože pred kresťanmi stoja ďalšie nevyjasnené témy, ktoré zatiaľ bránia plnému spoločenstvu. Ide najmä o otázky vzájomného uznania cirkevných úradov a o túžbu po spoločnom slávení Eucharistie, aby sa všetci pokrstení mohli stretnúť pri jednom stole Pánovom. Podobne dôležitý je aj trojstranný dialóg s cirkvami, ktoré krstia len dospelých.

Dvadsaťpäť rokov po podpise dohody o krste sa ukazuje, že toto svedectvo jednoty je pre spoločnosť na Slovensku dôležitejšie ako kedykoľvek predtým. Ľudia, ktorí stoja mimo cirkevných spoločenstiev, potrebujú vidieť, že kresťania sa navzájom uznávajú a spoločne oslavujú toho istého Spasiteľa. Prehlbovanie tohto vzťahu si vyžaduje nielen úsilie duchovných, ale každého pokrsteného člena farnosti či zboru.

OZNAMY NA TRETIU NEDELU V CEZROČNOM OBDOBÍ – NEDELU BOŽIEHO SLOVA

26. 1.	Pondelok	Sv. Timotej a Títus, biskupi, <i>spomienka</i>
28. 1.	Streda	Sv. Tomáš Akvinský, kňaz a učiteľ Cirkvi, <i>spomienka</i>
31. 1.	Sobota	Sv. Ján Bosco, kňaz, <i>spomienka</i>
1. 2.	Nedeľa	ŠTVRTÁ NEDEĽA V CEZROČNOM OBDOBÍ

Ostatné dni sú *férie Cezročného obdobia*.

- **Dnes je posledný deň Týždňa modlitieb za jednotu kresťanov.** Modlitbou za jednotu je možné pri tejto príležitosti získať za obvyklých podmienok úplné odpustky.
- **V stredu o 7.45 bude v Kostole Svätého kríža svätá omša pre žiakov a učiteľov II. stupňa našej cirkevnej ZŠ Štefana Moysesu.**
- **Záujemcovia o štúdium katolíckej teológie môžu do konca apríla 2026 zaslať prihlášku do Kňazského seminára sv. Gorazda v Nitre, kde naši kandidáti študujú za Banskobystrické biskupstvo.** Ak má niekto z našej farnosti záujem o formáciu na kňazstvo, radi ho privítame na rozhovor vo fare. Prosíme vás všetkých, modlite sa za nové kňazské povolania.

Úradné hodiny farskej kancelárie: <u>Pondelok, Streda, Piatok</u> : 9.00 – 11.45 h. <u>Utorok, Štvrtok, Piatok</u> : 17.15 – 18.00 h.	tel.: 048 / 412 45 31 mobil: 0911 880 298 web: www.bbместо.fara.sk e-mail: fara.bb.место@gmail.com	Elektronický zvonček:
© Vydáva Rímskokatolícka cirkev, Farnosť Banská Bystrica – mesto, Námestie Štefana Moysesu I, 974 01 Banská Bystrica Ako týždenník distribuovaný bezplatne. Uzávierka v piatok o 9.00 hod. Reg. č. OMT-OÚ 3/94. Náklad 320 ks.		